RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 218.015 van 16 februari 2012
in de zaken I. A. 189.641/VII-37.253.
II. A. 189.643/VII-37.254.

In zake : **I.** de NV IMMO-DEL
II. Jozef DE LEERSNYDER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Bekaert
kantoor houdend te 8700 Tielt
Hoogstraat 34
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

I. + II.
de OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de beroepen

1.1. Het eerste beroep, ingesteld op 9 september 2008, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) van 17 juli 2008 om lastens de NV Immo-Del te zullen overgaan tot het ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken van afvalstoffen (zaak A. 189.641/VII-37.253).

1.2. Het tweede beroep, ingesteld op 9 september 2008, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van OVAM van 17 juli 2008 om lastens Jozef

De Leersnyder te zullen overgaan tot het ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken van afvalstoffen (zaak A. 189.643/VII-37.254).

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 212.965 van 5 mei 2011 werden de zaken A. 189.641/VII-37.253 en A. 189.643/VII-37.254 gevoegd en de debatten heropend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen in beide zaken hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 januari 2012.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Valerie Soenen, die loco advocaat Paul Bekaert verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Clive Rommelaere, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker in de tweede zaak en zijn toenmalige echtgenote richten bij notariële akte van 31 januari 1994 de patrimoniumvennootschap de NV Immo-Del op en brengen in deze vennootschap een grond in, met daarop een magazijn en aanhorigheden, gelegen aan de Ten Hovestraat 1 te Tielt. Bij notariële akte van 15 februari 1994 richten zij ook de NV Servi-Lab op. De verzoeker in de tweede zaak is gedelegeerd bestuurder van beide vennootschappen. De NV Servi-Lab neemt scheikundige producten, die niet meer dienstig kunnen zijn, over van bedrijven. Na gebeurlijke bewerking worden deze stoffen verkocht aan andere bedrijven.

De verzoekende partij in de eerste zaak verhuurt voornoemd onroerend goed bij huurovereenkomst van 15 februari 1994 aan de NV Servi-Lab. Bij notariële akte van 22 februari 1995 wordt aan de NV Servi-Lab een opstalrecht toegekend op grond waarvan deze bijkomende gebouwen en installaties optrekt.

De NV Servi-Lab en de verzoeker in de tweede zaak worden op 30 juni 2006 door het hof van beroep te Gent vrijgesproken voor een aantal telastleggingen en veroordeeld voor inbreuken op het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (hierna : afvalstoffendecreet) en het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering.

3.2. In de zomer van 2006 wordt de verzoeker in de tweede zaak in voorlopige hechtenis genomen, op verdenking van feiten die verband houden met de exploitatie van de NV Servi-Lab. Het bedrijf blijft in die periode onbeheerd achter. Uit vaststellingen in een deskundigenverslag opgemaakt tijdens het onderzoek door de federale gerechtelijke politie blijkt dat in het bedrijfsgebouw gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen in onveilige omstandigheden. De stad Tielt wordt door de procureur des Konings verzocht om de nodige

veiligheidsmaatregelen te nemen. Nadat een eerste reeks maatregelen is genomen, stelt de afdeling Milieu-inspectie, buitendienst West-Vlaanderen, op 24 oktober 2006 vast dat de situatie nog steeds erg gevaarlijk is.

Op 20 november 2006 wordt op verzoek van OVAM bewarend beslag gelegd op het onroerend goed.

De verzoekende partijen in beide zaken en de NV Servi-Lab worden op 30 november 2006 door de stad Tielt gedagvaard in kort geding. Bij beschikkingen van de waarnemend voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge van 14 februari 2007 en 25 april 2007 wordt een deskundige aangesteld.

Op 29 januari 2007 verstrijkt de milieuvergunning van de NV Servi-Lab, zonder dat een hernieuwing wordt gevraagd en op 8 februari 2007 vraagt de stad Tielt aan OVAM om ambtshalve op te treden.

De lokale politie voert samen met het hoofd technische dienst en de milieuambtenaar van de stad Tielt op 5 maart 2007 een plaatsbezoek uit in de kwestieuze gebouwen. In het proces-verbaal wordt vastgesteld dat de opslag op een onveilige en slordige manier, in strijd met de regelgeving, is georganiseerd. Naast zeer giftige en licht ontvlambare stoffen, zijn ook explosieve stoffen aanwezig, alsook thorium, dat radioactief blijkt te zijn.

De stad Tielt organiseert op 14 mei 2007, in samenspraak met de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, een vergadering met verscheidene overheidsbesturen, politie- en veiligheidsdiensten. Nadat de door de rechter in kort geding aangestelde deskundige zijn werkzaamheden aanvat, vinden er meerdere vergaderingen plaats waaraan ook de raadsman van de verzoekende partijen deelneemt.

Bij vonnis van de rechtbank van koophandel te Brugge van 17 september 2007 wordt de NV Servi-Lab failliet verklaard.

Op 3 december 2007 dagvaardt de verzoekende partij in de eerste zaak de curator van de gefailleerde NV Servi-Lab voor de vrederechter van het kanton Tielt. Zij vordert onder meer de ontbinding van voornoemde huurovereenkomst in het nadeel van de gedaagde, de ontruiming van de kwestieuze gebouwen en installaties en de betaling van de huurachterstal.

Op 2 januari 2008 bezorgt de door de rechter in kort geding aangestelde deskundige een voorverslag aan de betrokken partijen. De curator van de gefailleerde NV Servi-Lab vraagt op 21 januari 2008 aan OVAM om ambtshalve op te treden. Ook de stad Tielt dringt daar in haar brief van 11 januari 2008 opnieuw op aan.

OVAM laat op 27 mei 2008 weten te overwegen om ambtshalve op te treden en nodigt beide verzoekende partijen en de curator van de gefailleerde NV Servi-Lab uit voor een hoorzitting op 7 juli 2008. De verzoekende partij in de eerste zaak wijst op deze hoorzitting alle betrokkenheid af. De verzoeker in de tweede zaak maakt voorbehoud bij de kwalificatie van de aanwezige producten als afvalstoffen. Hij meent dat de gebreken in de wijze waarop de producten zijn opgeslagen, vooral te wijten zijn aan verwaarlozing gedurende twee jaar. Zij noemt diegenen die overtredingen vaststelden, onkundig. De curator stelt dat er onvoldoende financiële middelen voorhanden zijn om het nodige te doen.

Op 6 juli 2008 breekt er brand uit in het bedrijf, die volgens de brandweer zware gevolgen had kunnen hebben. De door de rechter in kort geding aangestelde deskundige legt op 12 juli 2008 zijn eindverslag neer.

3.3. Op 17 juli 2008 neemt OVAM drie afzonderlijke beslissingen waarbij respectievelijk lastens de verzoekende partij in de eerste zaak, lastens de verzoeker in de tweede zaak en lastens de gefailleerde NV Servi-Lab zal worden overgegaan tot het ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken van de

afvalstoffen op het kwestieuze terrein. De eerste twee beslissingen zijn de thans bestreden beslissingen. De derde beslissing is niet aangevochten.

De beslissing ten aanzien van de verzoekende partij in de eerste zaak luidt als volgt :

"Gelet op artikel 12 en artikel 37 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals herhaaldelijk gewijzigd; verder het Afvalstoffendecreet genoemd;

Overwegende dat de nv Immo-Del, met maatschappelijke zetel te 3700 Tongeren, Maastrichtersteenweg 465 bus 3, eigenaar is van het terrein gelegen te 8700 Tielt, Ten hovestraat 1 en gekadastreerd sectie H, nr 170 x, en 170 en dat de heer Joseph De Leersnyder als gedelegeerd-bestuurder van deze vennootschap werd benoemd;

Overwegende dat volgens de gegevens die in het bezit zijn van de OVAM op bovenvermeld perceel, waarvan de NV Immo-Del eigenaar is, afvalstoffen werden achtergelaten/verwijderd;

Overwegende de brief dd. 15 februari 2007 die Meester Donatienne Ryckborst, in haar hoedanigheid van raadsman van de stad Tielt, aan de OVAM richtte. In deze brief werd aan de OVAM meegedeeld dat tijdens een plaatsbezoek van de milieu-inspectie op 24 oktober 2006 is gebleken dat er in het bedrijfsgebouw gelegen te 8700 Tielt, Tenhovestraat 1 een massa aan gevaarlijke tot zeer gevaarlijke en licht ontvlambare (afval)stoffen op een wanordelijke manier in niet afgescheiden compartimenten en in gebrekkige verpakking werd gestapeld en dat de verpakkingen lekken vertonen en dat licht ontvlambare stoffen vlak naast toxische producten werden geplaatst. Hiernaast werd de OVAM in deze brief verzocht om deze massa aan gevaarlijke afvalstoffen te verwijderen. Hieraan werd nog door de Stad Tielt toegevoegd dat niet kan worden betwist dat de aangetroffen stoffen op en in voormeld onroerend goed (gevaarlijke) afvalstoffen betreffen die onbeheerd en in overtreding met de voorschriften van het Afvalstoffendecreet op het grondgebied van Stad Tielt werden achtergelaten en dat het buiten kijf staat dat er hierdoor een ernstig risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu.

Overwegende het PV van 5 maart 2007 met als referentie BG.L5.001493/2007 opgemaakt door de politie van Tielt, in aanwezigheid van de milieuambtenaar van stad Tielt. Hierbij werd in het kader van een controle na het verstrijken van de milieuvergunning een bedrijfsbezoek uitgevoerd. Tijdens het plaatsbezoek werd vastgesteld dat: ... 'Er is een wanordelijke opslag van producten op de rekken en zelfs op de trappen wat een risico inhoudt voor ongevallen en in strijd is met de voorschriften van Vlarem, algemene bepalingen (hfst 4.1 in bijzonder art 4.1.3.1). Alsook art 4.1.3.2 waar de exploitant als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen moet treffen om de buurt te beschermen tegen de risico's en gevolgen van accidentele gebeurtenissen die eigen zijn aan de aanwezigheid of de uitbating van de

inrichting. In de bunker wordt vastgesteld dat verschillende producten met verschillende hoofdeigenschappen (brandbaar; giftig en explosief) samen worden opgeslagen of in éénzelfde compartiment worden opgeslagen. Dit is in strijd met art 17.1.5 Vlarem II.'

Overwegende de melding van Stad Tielt in de brief van 25 april 2007 dat sinds 29 januari 2007 het inmiddels failliete bedrijf Servi-Lab niet meer over een rechtsgeldige milieuvergunning beschikt zodat de opslag van grondstoffen en afvalstoffen aldaar niet meer wettelijk is.

Overwegende de brief van 15 mei 2007 die Meester Kris De Zuttter, ook in zijn hoedanigheid van raadsman van de Stad Tielt, aan de OVAM richtte. In deze brief werd aan de OVAM meegedeeld dat op verzoek van stad Tielt de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge in kort geding een expertise had bevolen waarbij de gerechtsdeskundige, Dhr Rudy Neirynck werd aangesteld om de toestand van het betreffende onroerend goed gelegen te 8700 Tielt, Tenhovestraat 1 te analyseren en hiervan een verslag op te stellen.

Overwegende dat de gerechtsdeskundige in zijn definitief verslag dd. 12 juli 2008 tot het volgende besluit komt 'Uit het hetgeen voorafgaat lijkt een verdere inventarisatie zonder hergroepering en oordeelkundige herstapeling of verpakking met het oog op verwijdering een zinloze activiteit, gezien het merendeel van de producten geen handelswaarde heeft en niet meer opnieuw in de handel zal kunnen worden gebracht. Er wordt dan ook voorgesteld om de inventarisatiefase af te sluiten en de dringende verwijdering van de producten te benaarstigen (...) de veiligheid van de inrichting en bij uitbreiding van de ruimere omgeving wordt bedreigd door de ongehoorde kris kras en vermengde stapeling van giftige tot extreem giftige, oxyderende, corrosieve, ontvlambare producten (...). Deze stapeling gebeurt op in corrosie verkerende rekken met leggers van vezelplaat en zonder de minste voorziening qua inkuiping, vloeistofdichtheid en met onachtzaming van de elementaire scheidingsregels voor dergelijke intrensiek gevaarlijke producten'.

Overwegend de brand die zich heeft voorgedaan op zondag 6 juli 2008 waarbij dankzij het optreden van de brandweer de opslagplaats van chemische producten gevrijwaard bleef en dus zo een ramp werd vermeden;

Overwegende dat artikel 12 van het Afvalstoffendecreet verbiedt om afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan;

Overwegende dat het achterlaten van afvalstoffen niet alleen bestaat in het daadwerkelijk deponeren van afvalstoffen, maar ook in het verzuim om de zich op het terrein bevindende afvalstoffen te beheren; dat artikel 13 van het Afvalstoffendecreet bepaalt dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die afvalstoffen beheert of verwijdert, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of stankhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken;

Overwegende dat uit voorgaande gegevens blijkt dat op voormeld terrein, eigendom van de NV Immo-Del, afvalstoffen werden achtergelaten/verwijderd die kennelijk een risico voor hinder of schade voor de mens of het leefmilieu inhouden en dit omwille van volgende redenen:

Gevaar voor explosie en brand met verregaande risico's voor mens en milieu gelet op de karakteristieken van de opgeslagen producten;

Overwegende de NV Immo-Del bij aangetekend schrijven van 27 mei 2008 werd uitgenodigd voor een hoorzitting op 7 juli 2008 ten kantore van de OVAM te Mechelen;

Overwegende dat de NV Immo-Del op de hoorzitting van 7 juli 2008 werd vertegenwoordigd door de heer Joseph De Leersnyder in zijn hoedanigheid van gedelegeerd bestuurder en door Mter. Paul Bekaert in zijn hoedanigheid van raadsman. De heer De Leersnyder meldde tijdens deze hoorzitting dat de NV Immo-Del niet wenst over te gaan tot het verwijderen van de afvalstoffen en betwist dat het om afvalstoffen gaat;

Aangaande het gat dat zich momenteel in het dak van het gebouw eigendom van de nv lmmo-Del bevindt en dat voor insijpeling naar de stapelrekken en producten zorgt, stelde de heer De Leersnyder dat de NV lmmo-Del dit dak niet wenst te herstellen omdat zij uit het gebouw is gezet. Er werd evenwel op 11 december 2007 door het schepencollege van de Stad Tielt beslist dat de heer De Leersnyder toegang kreeg tot het terrein voor het herstel van het dak na contact op te nemen met de brandweer en politie van de Stad Tielt.

Overwegende dat aldus niet betwist wordt dat de NV Immo-Del eigenaar is van voormeld perceel waarop afvalstoffen zijn achtergelaten/verwijderd;

Overwegende dat uit voormeld PV opgemaakt door de politie van de Stad Tielt blijkt dat er een risico voor hinder of schade aan de volksgezondheid of het leefmilieu bestaat en dat er milieuinbreuken op het terrein worden gepleegd.

Overwegende dat ook een gerechtsdeskundige in het kader van zijn opdracht vaststelde dat er op het terrein wel degelijk afvalstoffen liggen die een gevaar vormen;

Overwegende dat de NV Immo Dell geen maatregelen heeft genomen om een risico voor hinder of schade aan de volksgezondheid of het leefmilieu te voorkomen;

Overwegende dat er op 6 juli 2008 reeds een brand op het perceel heeft gewoed waaruit de ernst van de situatie blijkt".

De beslissing ten aanzien van de verzoeker in de tweede zaak luidt als volgt :

"Gelet op artikel 12 en artikel 37 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals herhaaldelijk gewijzigd; verder het Afvalstoffendecreet genoemd;

Overwegende dat de nv Immo-Del, met maatschappelijke zetel te 3700 Tongeren, Maastrichtersteenweg 465 bus 3, eigenaar is van het terrein gelegen te 8700 Tielt, Ten Hovestraat 1 en dat de heer Joseph De Leersnyder als gedelegeerd-bestuurder van deze vennootschap werd benoemd;

Overwegende dat de NV Servi-Lab, met maatschappelijke zetel te 8700 Tielt, Tenhovestraat 1, haar activiteiten uitoefent op het perceel gelegen te 8700 Tielt, Tenhovestraat 1 en dat de heer Joseph De Leersnyder als

gedelegeerd-bestuurder van deze vennootschap werd benoemd. De NV Servi-Lab werd echter in staat van faillissement verklaard bij vonnis gewezen door de Rechtbank van Koophandel te Brugge op 17 september 2007 en Mter. Greet Alliet werd als curator aangesteld;

Overwegende dat volgens de gegevens die in het bezit zijn van de OVAM op bovenvermeld perceel afvalstoffen werden achtergelaten/verwijderd;

Overwegende de brief dd. 15 februari 2007 die Meester Donatienne Rijckborst, in haar hoedanigheid van raadsman van de stad Tielt, aan de OVAM richtte. In deze brief werd aan de OVAM meegedeeld dat tijdens een plaatsbezoek van de milieu-inspectie op 24 oktober 2006 is gebleken dat er in het bedrijfsgebouw gelegen te 8700 Tielt, Tenhovestraat 1 een massa aan gevaarlijke tot zeer gevaarlijke en licht ontvlambare (afval)stoffen op een wanordelijke manier in niet afgescheiden compartimenten en in gebrekkige verpakking werd gestapeld en dat de verpakkingen lekken vertonen en dat licht ontvlambare stoffen vlak naast toxische producten werden geplaatst. Hiernaast werd de OVAM in deze brief verzocht om deze massa aan gevaarlijke afvalstoffen te verwijderen. Hieraan werd nog door de Stad Tielt toegevoegd dat niet kan worden betwist dat de aangetroffen stoffen op en in voormeld onroerend goed (gevaarlijke) afvalstoffen betreffen die onbeheerd en in overtreding met de voorschriften van het Afvalstoffendecreet op het grondgebied van Stad Tielt werden achtergelaten en dat het buiten kijf staat dat er hierdoor een ernstig risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu.

Overwegende het PV van 5 maart 2007 met als referentie BG.L5.001493/2007 opgemaakt door de politie van Tielt, in aanwezigheid van de milieuambtenaar van stad Tielt. Hierbij werd in het kader van een controle na het verstrijken van de milieuvergunning een bedrijfsbezoek uitgevoerd. Tijdens het plaatsbezoek werd vastgesteld dat: ... 'Er is een wanordelijke opslag van producten op de rekken en zelfs op de trappen wat een risico inhoudt voor ongevallen en in strijd is met de voorschriften van Vlarem, algemene bepalingen (hfst 4.1 in bijzonder art 4.1.3.1). Alsook art 4.1.3.2 waar de exploitant als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen moet treffen om de buurt te beschermen tegen de risico's en gevolgen van accidentele gebeurtenissen die eigen zijn aan de aanwezigheid of de uitbating van de inrichting. In de bunker wordt vastgesteld dat verschillende producten met verschillende hoofdeigenschappen (brandbaar; giftig en explosief) samen worden opgeslagen of in éénzelfde compartiment worden opgeslagen. Dit is in strijd met art 17.1.5 Vlarem II.'

Overwegende de melding van Stad Tielt in de brief van 25 april 2007 dat sinds 29 januari 2007 het inmiddels failliete bedrijf Servi-Lab niet meer over een rechtsgeldige milieuvergunning beschikt zodat de opslag van grondstoffen en afvalstoffen aldaar niet meer wettelijk is.

Overwegende de brief van 15 mei 2007 die Meester Kris De Zuttter, ook in zijn hoedanigheid van raadsman van de Stad Tielt, aan de OVAM richtte. In deze brief werd aan de OVAM meegedeeld dat op verzoek van stad Tielt de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge in kort geding een expertise had bevolen waarbij de gerechtsdeskundige, Dhr Rudy Neirynck werd aangesteld om de toestand van het betreffende onroerend goed gelegen te 8700

Tielt, Tenhovestraat 1 te analyseren en hiervan een verslag op te stellen.

Overwegende dat de gerechtsdeskundige in zijn definitief verslag dd. 12 juli 2008 tot het volgende besluit komt 'Uit het hetgeen voorafgaat lijkt een verdere inventarisatie zonder hergroepering en oordeelkundige herstapeling of verpakking met het oog op verwijdering een zinloze activiteit, gezien het merendeel van de producten geen handelswaarde heeft en niet meer opnieuw in de handel zal kunnen worden gebracht. Er wordt dan ook voorgesteld om de inventarisatiefase af te sluiten en de dringende verwijdering van de producten te benaarstigen (...) de veiligheid van de inrichting en bij uitbreiding van de ruimere omgeving wordt bedreigd door de ongehoorde kris kras en vermengde stapeling van giftige tot extreem giftige, oxyderende, corrosieve, ontvlambare producten (...). Deze stapeling gebeurt op in corrosie verkerende rekken met leggers van vezelplaat en zonder de minste voorziening qua inkuiping, vloeistofdichtheid en met onachtzaming van de elementaire scheidingsregels voor dergelijke intrinsiek gevaarlijke producten'.

Overwegende de brief van 21 januari 2008 van Meester Greet Alliet, optredende in hoedanigheid van curator van de nv Servi-Lab, met als bijlage het voorverslag van het deskundigonderzoek opgesteld door de heer Rudy Neirynck. In haar brief stelt de curator noch over de nodige financiële middelen, noch over de nodige know-how te beschikken om de afvalstoffen op de door de gerechtsdeskundige voorgeschreven wijze te (laten) verwijderen En vraagt zij de OVAM het volgende: 'In die optiek zie ik mij dan ook verplicht u in kennis te stellen van dit voorverslag, en u uitdrukkelijk te sommeren om onverwijld ambtshalve het nodige te doen voor het verwijderen van de afvalstoffen zich bevindende in de loods te Tielt, Tenhovenstraat 1. Eén en ander is vrij dringend en verdient absolute prioriteit, nu ingeval van brand er een belangrijk risico is voor de omwonenden.'

Overwegend de brand die zich heeft voorgedaan op zondag 6 juli 2008 waarbij dankzij het optreden van de brandweer de opslagplaats van chemische producten gevrijwaard bleef en dus zo een ramp werd vermeden;

Overwegende dat artikel 12 van het Afvalstoffendecreet verbiedt om afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan;

Overwegende dat het achterlaten van afvalstoffen niet alleen bestaat in het daadwerkelijk deponeren van afvalstoffen, maar ook in het verzuim om de zich op het terrein bevindende afvalstoffen te beheren; dat artikel 13 van het Afvalstoffendecreet bepaalt dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die afvalstoffen beheert of verwijdert, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of stankhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken;

Overwegende dat uit voorgaande gegevens blijkt dat op voormeld terrein afvalstoffen werden achtergelaten/verwijderd die kennelijk een risico voor hinder of schade voor de mens of het leefmilieu inhouden en dit omwille van volgende redenen :

Gevaar voor explosie en brand met verregaande risico's voor mens en milieu gelet op de karakteristieken van de opgeslagen producten;

Overwegende dat de heer De Leersnyder bij aangetekend schrijven van 27 mei 2008 werd uitgenodigd voor een hoorzitting op 7 juli 2008 ten kantore van de OVAM te Mechelen;

Overwegende dat de heer De Leersnyder op de hoorzitting van 7 juli 2008 aanwezig was en werd bijgestaan door zijn raadsman Mter. Paul Bekaert. De heer De Leersnyder meldde tijdens deze hoorzitting dat hij niet wenst over te gaan tot het verwijderen van de afvalstoffen waarbij hij voorbehoud maakte of het om afvalstoffen gaat;

Overwegende dat de heer De Leersnyder nog verklaarde als enige beslissingsbevoegdheid te hebben gehad binnen de NV Servi-Lab;

Overwegende dat aldus niet betwist wordt dat de NV Servi-Lab exploitant is/was op voormeld terrein en de heer De Leersnyder gedelegeerd-bestuurder van de vennootschap was;

Overwegende dat uit voormeld PV opgemaakt door de politie van de Stad Tielt blijkt dat er een risico voor hinder of schade aan de volksgezondheid of het leefmilieu bestaat en dat er milieuinbreuken op het terrein worden gepleegd.

Overwegende dat ook een gerechtsdeskundige in het kader van zijn opdracht vaststelde dat er op het terrein wel degelijk afvalstoffen liggen die een gevaar vormen;

Overwegende dat de de heer De Leersnyder geen maatregelen heeft genomen om een risico voor hinder of schade aan de volksgezondheid of het leefmilieu te voorkomen;

Overwegende dat er op 6 juli reeds een brand op het perceel heeft gewoed waaruit de ernst van de situatie blijkt".

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste onderdeel van het eerste middel voeren de verzoekende partijen in beide zaken de schending aan van artikel 2 van het afvalstoffendecreet. Zij beweren dat aan de NV Servi-Lab enkel herbruikbare laboratoriumproducten werden geleverd en dat de op het terrein aangetroffen stoffen dus geen afvalstoffen, maar volwaardige producten zijn. Zij verwijzen dienaangaande naar het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 waarin wordt geoordeeld dat "de gedelegeerd bestuurder van de NV SERVI-LAB, dhr. DE LEERSNYDER in casu geen afvalstoffen in strijd met art. 12 van het Afvalstoffendecreet heeft achtergelaten/verwijderd" en naar het arrest van het

Grondwettelijk Hof nr. 19/97 van 15 april 1997 waarin wordt overwogen dat "stoffen hun aard van afvalstof verliezen en derhalve niet langer aan de reglementering van de afvalstoffen onderworpen zijn vanaf het ogenblik dat zij bij de derden die ze hergebruiken, worden afgeleverd, in het geval waarin het gaat om afvalstoffen die zonder enige voorbehandeling opnieuw kunnen worden hergebruikt, of, vanaf het ogenblik dat zij zijn omgevormd, in het geval waarin het gaat om afvalstoffen die slechts na voorbehandeling kunnen worden hergebruikt".

In een tweede onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 12, 13 en 37 van het afvalstoffendecreet. Zij wijzen er op dat artikel 12 van het afvalstoffendecreet verbiedt om afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan en dat artikel 37 van het afvalstoffendecreet bepaalt dat wanneer afvalstoffen worden achtergelaten of beheerd in overtreding van artikel 12 en er hierdoor risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu, OVAM ambtshalve kan overgaan tot de verwijdering ervan. De verzoekende partijen menen dat de begrippen "achterlaten" en "verwijderen" in hun spraakgebruikelijke betekenis moeten worden verstaan, respectievelijk "het laten staan of liggen, terwijl men andere wegneemt, meeneemt" en het "op een afstand, verder plaatsen, afzonderen, wegnemen". Zij argumenteren dat onder "achterlaten" of "verwijderen" geenzins "het verzuim om de zich op het terrein bevindende afvalstoffen te beheren" kan worden begrepen, aangezien het beheer van afvalstoffen is geregeld in artikel 13 van het afvalstoffendecreet en dat het miskennen van dit artikel niet kan leiden tot de toepassing van artikel 37 van het afvalstoffendecreet. De verzoekende partij in de eerste zaak merkt op dat zij enkel de eigenaar is van het perceel, niet van de opgeslagen producten, noch van de NV Servi-Lab en de verzoeker in de tweede zaak wijst er op dat hij gedelegeerd bestuurder was van een vennootschap die een groothandel in chemische producten voor industriegebruik uitbaatte. Zij beweren geen afvalstoffen verwijderd of achtergelaten te hebben in de zin van de artikelen 12 en 37 van het afvalstoffendecreet.

5. Wat het eerste onderdeel van het middel betreft, antwoordt de verwerende partij dat naast de curator van het faillissement van de NV Servi-Lab ook de verzoekende partij in de eerste zaak, waarvan de verzoeker in de tweede zaak gedelegeerd bestuurder is, zich van de betrokken stoffen wenst te ontdoen, nu zij voor de vrederechter de ontruiming van de gebouwen vordert. De verwerende partij merkt op dat er geen milieuvergunning meer is die de opslag van de producten toelaat en zij verwijst naar het verslag van de gerechtsdeskundige waaruit blijkt dat er zich in de gebouwen afvalstoffen bevinden die een gevaar vormen voor de omgeving en naar de verklaring van de verzoeker in de tweede zaak op de hoorzitting van 7 juli 2008. Het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 heeft volgens de verwerende partij geen betrekking op alle door de gerechtsdeskundige op het terrein aangetroffen producten en doet volgens haar geen afbreuk aan diens vaststellingen die van recentere datum zijn.

Inzake het tweede onderdeel van het middel verwijst de verwerende partij naar het verslag van de gerechtsdeskundige. Zij stelt dat artikel 37 van het afvalstoffendecreet deel uitmaakt van het hoofdstuk "veiligheidsmaatregelen" en dat de vraag wie de overtreding beging dan ook niet zozeer aan de orde is, nu de eigenlijke doelstelling erin bestaat dat de afvalstoffen worden verwijderd. Zij merkt op dat zij zowel lastens de curator, lastens de verzoekende partij in de eerste zaak als lastens de verzoeker in de tweede zaak een beslissing tot ambtshalve verwijdering heeft genomen. Voorst argumenteert de verwerende partij dat artikel 12 van het afvalstoffendecreet een algemeen verbod inhoudt om afvalstoffen achter te laten of te beheren in strijd met dit decreet of haar uitvoeringsbesluiten en dat het achterlaten van afvalstoffen niet alleen het daadwerkelijk deponeren van afvalstoffen betreft, maar ook het verzuim om de zich op het terrein bevindende afvalstoffen te beheren. Zij meent dat zowel de verzoekende partij in de eerste zaak als de verzoeker in de tweede zaak beschouwd kan worden als de beheerder van de afvalstoffen, aangezien eerstgenoemde als eigenaar verantwoordelijk is voor het toezicht op en het beheer van haar eigendom en laatstgenoemde als gedelegeerd bestuurder van de voormalige exploitant verantwoordelijk was voor het toezicht op en het beheer van de afvalstoffen en als

gedelegeerd bestuurder van de eigenaar eveneens verantwoordelijk is voor de eigendom. De verwerende partij betoogt dat de verzoekende partijen op grond van de algemene zorgvuldigheidsnorm ertoe gehouden waren de nodige maatregelen te nemen, nu zij op de hoogte waren van het feit dat de voormalige exploitant stoffen had achtergelaten die een gevaar voor de gezondheid van de mens of het leefmilieu vormen. Ten slotte wijst de verwerende partij op het arrest nr. 168.992 van 15 maart 2007 waarin de Raad van State verwijst naar het arrest van het Hof van Cassatie van 22 februari 2005 waarin wordt geoordeeld dat "met 'achterlaten' niet alleen het storten, maar ook het verzuim om de gedeponeerde afval te verwijderen wordt bedoeld".

6. De verzoekende partijen in beide zaken repliceren dat uit het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 volgt dat het te dezen niet gaat om afvalstoffen. Zij stellen dat aan dat arrest een omstandig gerechtelijk onderzoek voorafging, waarbij niet enkel de in dat arrest vermelde stoffen onder de loep werden genomen, doch ook alle andere stoffen in de magazijnen van de NV Servi-Lab. Zij menen dat de verwerende partij niet alleen een veiligheidsmaatregel neemt, maar ook een rechtsgrond creëert om later een eis tot schadevergoeding in te stellen en dat hoewel de verwerende partij beweert dat de vraag naar de fout thans niet aan de orde is, het gebruik van de term "lastens" impliceert dat ze hen aansprakelijk stelt. De verzoekende partijen herhalen dat de betrokken stoffen niet aan hen toebehoren en dat op hen geen wettelijke verplichting rust om deze te verwijderen. Dergelijke verwijdering was volgens hen bovendien onmogelijk, aangezien de burgemeester van de stad Tielt de gebouwen heeft laten sluiten en de vrederechter van het kanton Tielt in zijn vonnis van 19 november 2008 de vordering tot vrijgave en teruggave niet heeft ingewilligd. Zij voeren ten slotte aan dat de afvalstoffen tot de failliete boedel van de NV Servi-Lab behoren, waardoor de algemene zorgvuldigheidsplicht vanaf de datum van het faillissement op de curator rust.

7. De verzoekende partijen in beide zaken stellen in hun laatste memorie dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen de stoffen die nog bruikbaar

zijn en deze die als afval kunnen worden beschouwd. Zij betogen dat geen rekening mag worden gehouden met het verslag van de gerechtsdeskundige, aangezien het kwalificeren van stoffen als afvalstof niet tot zijn opdracht behoort en wijzen erop dat de gerechtsdeskundige bovendien zelf stelt dat, teneinde advies te kunnen geven over de kwalificatie van de stoffen als afvalstoffen, hij de goederen eerst zou moeten sorteren, wat te dezen niet gebeurd is. Voorts menen zij dat de eigenaar van een onroerend goed niet aansprakelijk kan worden gesteld voor de exploitatie door de gebruiker en dat het feit dat de patrimonium- en de exploitatievennootschap dezelfde afgevaardigde bestuurder hebben hieraan geen afbreuk doet. Ook het feit dat de verzoeker in de tweede zaak gedelegeerd bestuurder is, betekent volgens hen niet dat hij een fout heeft begaan. Zij herhalen dat vanaf het faillissement van de NV Servi-Lab de curator moet worden beschouwd als de beheerder van de afvalstoffen.

Beoordeling

8. De bestreden beslissingen besluiten tot het ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken van de afvalstoffen, omdat uit de vaststellingen van de gerechtsdeskundige en het proces-verbaal van de politie van de stad Tielt van 5 maart 2007 blijkt dat er zich op het betrokken terrein afvalstoffen bevinden die een risico op hinder of schade voor de mens of het leefmilieu inhouden.

De verzoekende partijen in beide zaken betwisten niet dat er een risico bestaat op hinder of schade voor de mens of het leefmilieu, maar beweren, in een eerste onderdeel van het middel, dat de aanwezige stoffen geen afvalstoffen zijn gelet op het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 en, in een tweede onderdeel van het middel, dat geen overtreding is begaan in de zin van artikel 37, eerste lid, van het afvalstoffendecreet, minstens dat zij niet de overtreders zijn.

9. In zijn arrest van 30 juni 2006 oordeelde het hof van beroep te Gent dat een deel van de producten op het betrokken terrein, in de staat waarin ze tussen 1991 en 1996 werden geleverd, op wettige wijze konden worden herbruikt en dat de beklaagden dit blijkbaar ook beoogden te doen, aangezien dit voor hen bedrijfseconomisch verantwoord was. De gerechtsdeskundige daarentegen besluit, op basis van de toestand aangetroffen op het terrein tijdens het onderzoek in de loop van 2007 en 2008, dat een belangrijk deel van de producten niet of niet meer op wettige wijze kan worden herbruikt en dat het merendeel van de producten evenmin nog handelswaarde heeft. Het verslag van de gerechtsdeskundige heeft betrekking op een grotere hoeveelheid producten dan die vermeld in het arrest van het hof van beroep te Gent, die zich bovendien in een andere toestand bevinden en niet langer deel uitmaken van een actieve bedrijfsvoering. De verwerende partij kon zich bij het nemen van haar beslissingen bijgevolg steunen op de bevindingen van de gerechtsdeskundige zonder het gezag van gewijsde van voornoemd arrest van het hof van beroep te Gent te schenden.

10. Voorts zijn de verzoekende partijen van oordeel dat artikel 37 van het afvalstoffendecreet niet van toepassing is bij inbreuken op de regelgeving inzake het beheer van afvalstoffen.

Artikel 12 van het afvalstoffendecreet luidt als volgt :

> "Het is verboden afvalstoffen achter te laten of te beheren in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan".

Artikel 37 van het afvalstoffendecreet luidde ten tijde van de bestreden beslissingen als volgt :

> "Wanneer afvalstoffen worden achtergelaten of beheerd in overtreding van artikel 12 van dit decreet, en er hierdoor risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu, kan de OVAM deze afvalstoffen ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken. De OVAM kan hiertoe de bijstand vorderen van de rijkswacht, de politie, de brandweer, de civiele bescherming en andere besturen.
>
> Zo mogelijk wordt de overtreder vooraf gehoord. In ieder geval worden de maatregel en de motieven ervan ter kennis gebracht van de overtreder bij

aangetekend schrijven.

Het ambtshalve inzamelen, vervoeren en verwerken vindt plaats op kosten van de overtreder".

Hieruit blijkt dat de verwerende partij rechtsgeldig kon beslissen om, in toepassing van artikel 37 van het afvalstoffendecreet, ambtshalve op te treden naar aanleiding van inbreuken op de voorschriften inzake het beheer van afvalstoffen.

11. De verzoekende partijen voeren aan dat niet zij, maar de NV Servi-Lab de overtreder in de zin van artikel 37 van het afvalstoffendecreet is. Voor zover zij beweren dat de aansprakelijkheid voor inbreuken op het afvalstoffendecreet bij diegene berust die op het ogenblik van de beslissing om ambtshalve op te treden bezitter of eigenaar is van de afvalstoffen, ongeacht de aanleiding voor het ambtshalve optreden, wordt niet aangenomen dat de verwerende partij bij de beslissing om ambtshalve op te treden reeds dient uiteen te zetten hoe de uiteindelijke aansprakelijkheid zal worden geregeld in het licht van de bestaande vennootschapsrechtelijke constructies. Er werd zowel lastens de verzoekende partijen als lastens de NV Servi-Lab een beslissing tot ambtshalve verwijdering van de afvalstoffen genomen. Men kan er bovendien van uitgaan dat de NV Servi-Lab en de verzoekende partij in de eerste zaak, ingevolge hun gemeenschappelijke gedelegeerd bestuurder, zijnde de verzoeker in de tweede zaak, op de hoogte waren van elkaars doen en laten. De verzoeker in de tweede zaak licht voorts niet toe hoe zijn persoonlijke aansprakelijkheid zou vervallen door het faillissement van de NV Servi-Lab.

12. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

13. De verzoekende partijen in beide zaken voeren in een tweede middel de schending aan van artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet). Zij stellen dat de bestreden beslissingen de formele motiveringsplicht schenden, doordat niet wordt verduidelijkt waarom te dezen sprake is van afvalstoffen en niet van herbruikbare producten. De bestreden beslissingen geven volgens hen evenmin aan waarom zij, als eigenaar van een stuk grond of als gedelegeerd bestuurder van een inmiddels failliete vennootschap, als overtreders worden aangeduid, maar verwijzen slechts naar andere stukken waarvan niet is bewezen dat zij afdoende zijn gemotiveerd.

14. De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissingen verwijzen naar het uitgebreid verslag van de gerechtsdeskundige om de bewering van de verzoekende partijen, dat het te dezen zou gaan om herbruikbare producten, te weerleggen en om te duiden op de vaststelling door een gerechtsdeskundige dat er op het terrein wel degelijk gevaarlijke afvalstoffen liggen. De verwerende partij is van mening dat het feit dat het verslag niet volledig werd opgenomen in de bestreden beslissingen geen afbreuk doet aan de formele motiveringsplicht, waarvan het doel is bereikt, aangezien de verzoekende partijen als partij in het geschil waarvoor de gerechtsdeskundige werd aangesteld kennis hadden van dit verslag en aangezien naar dit verslag werd verwezen bij de uitnodiging voor de hoorzitting in 2008. De verwerende partij betoogt dat de bestreden beslissingen afdoende uiteenzetten waarom de verzoekende partijen worden beschouwd als overtreder in de zin van artikel 37 van het afvalstoffendecreet en dat ook hun formele uitnodiging voor de hoorzitting daarbij in acht moet worden genomen. De verwerende partij is derhalve van oordeel dat de verzoekende partijen op correcte en afdoende wijze in kennis werden gesteld van de toepassing van artikel 37 van

het afvalstoffendecreet, van de redenen voor de toepassing van die veiligheidsmaatregel en van het feit dat hen "onbehoorlijk beheer" werd verweten.

15. De verzoeker in de tweede zaak repliceert dat uit de bestreden beslissing niet blijkt dat de argumenten die hij tijdens de hoorzitting heeft aangehaald bij de besluitvorming werden betrokken. Voorts meent hij dat, gelet op de verstrekkende gevolgen van een ambtshalve verwijdering, de bestreden beslissing de uit te voeren werken voor de verwijdering van de afvalstoffen niet voldoende precies omschrijft.

16. In hun laatste memorie betogen de verzoekende partijen dat de bestreden beslissingen de motiveringsplicht schenden, doordat delen van het verslag van de gerechtsdeskundige letterlijk worden overgenomen, terwijl dit verslag enkel een advies is.

Beoordeling

17. De bestreden beslissingen steunen op de vaststellingen van de gerechtsdeskundige. Hij heeft de verzoekende partijen bij zijn onderzoek betrokken, hen de kans gegeven hun opmerkingen te formuleren en in zijn eindverslag rekening gehouden met die opmerkingen. De verzoekende partijen stellen dat dit "stukken (zijn) waarvan niet bewezen is dat zij afdoende zijn gemotiveerd", maar tonen niet met concrete elementen aan waarom de vaststellingen en conclusies van de gerechtsdeskundige niet correct zouden zijn.

De bestreden beslissingen stellen vast dat de verzoekende partij in de eerste zaak, waarvan de verzoeker in de tweede zaak gedelegeerd bestuurder is, eigenaar is van het terrein en dat de verzoeker in de tweede zaak tevens gedelegeerd bestuurder is van de NV Servi-Lab die de inrichting exploiteerde. De bestreden beslissingen verwijzen naar de vaststellingen door de milieu-inspectie van 24 oktober 2006, naar die door de lokale politie en de gemeentelijke milieu-ambtenaar van 5 maart 2007, naar het ontbreken van een milieuvergunning

sinds 29 januari 2007 en naar de hoorzitting van 7 juli 2008 waarop de verzoeker in de tweede zaak, in eigen naam en als gedelegeerd bestuurder van de verzoekende partij in de eerste zaak, liet weten dat hij de afvalstoffen niet wenst te verwijderen. Voorts wordt in de bestreden beslissing in de eerste zaak melding gemaakt van de weigering door de betrokken verzoekende partij om het dak van het gebouw waar de afvalstoffen zich bevinden te herstellen en in de bestreden beslissing in de tweede zaak van de mededeling door de betrokken verzoeker op de hoorzitting dat hij de enige was met beslissingsbevoegdheid namens de NV Servi-Lab. De verwerende partij besluit uit deze gegevens dat de verzoekende partijen geen maatregelen hebben genomen om het risico voor hinder of schade aan de volksgezondheid of het leefmilieu te voorkomen. De verzoekende partijen voeren geen concrete elementen aan die aan deze conclusie afbreuk doen.

De formele motiveringsverplichting, ingesteld door de motiveringswet, houdt niet in dat elk argument dat wordt voorgelegd moet worden beantwoord. De bestreden beslissingen vermelden uitdrukkelijk de redenen op grond waarvan de verwerende partij heeft besloten tot het ambtshalve verwijderen van de afvalstoffen lastens de verzoekende partijen.

De loutere omstandigheid dat het verslag van de gerechtsdeskundige een advies is, neemt ten slotte niet weg dat de verwerende partij delen van de inhoud ervan vermocht over te nemen om haar beslissingen te motiveren.

Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

18. In een derde middel voeren de verzoekende partijen in beide zaken de schending aan van het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en van

de materiële motiveringsplicht. De bestreden beslissingen steunen volgens hen op gegevens die in feite onjuist zijn, aangezien in het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 werd vastgesteld dat de betrokken producten geen afvalstoffen, maar herbruikbare producten zijn.

19. De verwerende partij verwijst in haar memories van antwoord naar haar bespreking van het eerste en het tweede middel, waaruit blijkt dat te dezen wel degelijk sprake is van gevaarlijke afvalstoffen. Zij stelt dat de verzoekende partijen de conclusies van de gerechtsdeskundige niet met concrete elementen weerleggen, doch enkel verwijzen naar het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 en beweren dat het te dezen gaat om herbruikbare producten.

Beoordeling

20. Bij de bespreking van het eerste middel is reeds gebleken dat de verwerende partij redelijkerwijze kon steunen op de vaststellingen van de gerechtsdeskundige. De verzoekende partijen tonen niet aan dat de feitelijke gegevens niet op behoorlijke wijze werden vastgesteld, noch dat de motieven kennelijk onredelijk zijn.

Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

21. De verzoekende partijen in beide zaken voeren in een vierde middel de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel. Zij menen dat, nu er een tegenstrijdigheid bestaat tussen de gegevens waarop de verwerende partij steunt en het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006, de verwerende partij

nadere inlichtingen diende in te winnen en eventueel zelf een deskundige moest aanstellen.

22. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partijen met dit middel het derde middel herhalen en dat de bestreden beslissingen steunen op de bevindingen van de gerechtsdeskundige, die expliciet is ingegaan op de kwalificatie van de betrokken stoffen als afvalstoffen, met inachtname van het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006. De verwerende partij stelt dat zij geen eigen deskundige diende aan te stellen, gelet op het doel van artikel 37 van het afvalstoffendecreet, met name het zo spoedig mogelijk verwijderen van de afvalstoffen en op het feit dat aan de bekwaamheid van de gerechtsdeskundige niet kan worden getwijfeld, wat door de verzoekende partijen niet wordt betwist.

Beoordeling

23. Bij de bespreking van het eerste middel is reeds gebleken dat de bevindingen van de gerechtsdeskundige niet strijdig zijn met de conclusies van het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006. Er wordt niet aangenomen dat de verwerende partij onzorgvuldig zou hebben gehandeld door te steunen op de bevindingen van de gerechtsdeskundige.

Het vierde middel is niet gegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

24. De verzoekende partijen in beide zaken voeren in een vijfde middel de schending aan van de artikelen 23 tot en met 28 van het gerechtelijk wetboek, doordat de bestreden beslissingen het in kracht van gewijsde gegane arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006, waarbij de verzoeker in de tweede zaak werd vrijgesproken voor het achterlaten of verwijderen van

afvalstoffen in strijd met de voorschriften van het afvalstoffendecreet of de uitvoeringsbesluiten ervan, miskennen.

25. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partijen de vorige middelen herhalen en dat het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 geen afbreuk doet aan het verslag van de gerechtsdeskundige dat van recentere datum is, aangezien het niet is uitgesloten dat de aard van de stoffen sindsdien is gewijzigd. Voorts betoogt de verwerende partij dat niet wordt betwist dat de curator van de voormalige huurder en de verzoekende partij in de eerste zaak, waarvan de verzoeker in de tweede zaak de gedelegeerd bestuurder is, de betrokken stoffen wensen te verwijderen, zodat het wel degelijk om afvalstoffen gaat.

26. De verzoekende partijen repliceren dat het "gewijsde" van het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006 niet alleen de uitdrukkelijke vaststellingen in het arrest zelf betreft, doch ook wat uit dat arrest kan worden afgeleid en dat ondanks een uitgebreid onderzoek slechts voor een beperkt aantal tenlasteleggingen de vervolging werd ingesteld, wat impliceert dat er geen andere afvalstoffen werden aangetroffen. Zij stellen dat de stoffen die zich thans in de gebouwen bevinden nog steeds dezelfde zijn en dat in voornoemd arrest van het hof van beroep te Gent terecht werd besloten dat het om herbruikbare stoffen gaat.

Beoordeling

27. Bij de bespreking van het eerste middel is gebleken dat de bestreden beslissingen niet strijdig zijn met het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep te Gent van 30 juni 2006.

Het vijfde middel is niet gegrond.

F. Zesde middel

Standpunt van de partijen

28. In een zesde middel voeren de verzoekende partijen in beide zaken de schending aan van artikel 16 van de faillissementswet van 8 augustus 1997 en van de artikelen 2, 5°, en 13 van het afvalstoffendecreet. De verzoekende partij in de eerste zaak stelt dat, aangezien zij slechts eigenaar is van de grond en dus niet van de betrokken producten, noch van de NV Servi-Lab, zij niet instond voor het beheer van die producten. De verzoeker in de tweede zaak stelt dat hij evenmin instond voor het beheer van die producten, gelet op de buitenbezitstelling vanaf de dag van het vonnis van faillietverklaring. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de verwerende partij zich dient te wenden tot de curator van de gefailleerde NV Servi-Lab, omdat alleen deze de nodige maatregelen kan nemen. Zij beweren dat de verwerende partij de kosten te hunnen laste tracht te leggen omdat zij weet dat er geen actief meer voorhanden is in de failliete boedel van de NV Servi-Lab.

29. De verwerende partij antwoordt dat zij in haar bespreking van het tweede onderdeel van het eerste middel reeds heeft aangetoond dat de vaststelling dat de verzoekende partijen de betrokken stoffen niet zelf hebben achtergelaten of verwijderd, geen afbreuk doet aan hun verantwoordelijkheid in de zin van artikel 37 van het afvalstoffendecreet. Zij stelt dat de gebeurlijke implicaties inzake de terugvordering van de kosten van de ambsthalve verwijdering van de afvalstoffen geen afbreuk doen aan de wettigheid van de bestreden beslissingen en merkt op dat ook lastens de voormalige exploitant en huurder van de gebouwen een besluit tot ambtshalve sanering werd genomen.

30. De verzoekende partijen in beide zaken benadrukken in hun laatste memorie dat de bestreden beslissingen gevolgen hebben voor hun aansprakelijkheid, aangezien zij het risico lopen uiteindelijk te moeten instaan voor de kosten van de opruiming en afvalverwerking.

Beoordeling

31. In zoverre de verzoekende partijen in beide zaken in dit middel aanvoeren dat de aansprakelijkheid voor inbreuken op het afvalstoffendecreet bij diegene berust die op het ogenblik van het nemen van de beslissing tot ambtshalve verwijdering bezitter of eigenaar is van de afvalstoffen, wordt verwezen naar de bespreking van het eerste middel. De verwerende partij nam overigens ook ten aanzien van de NV Servi-Lab een beslissing tot ambtshalve verwijdering.

De bestreden beslissingen kunnen het voor de verwerende partij mogelijk maken om de kosten van haar ambtshalve optreden terug te vorderen van de verzoekende partijen. Zij heeft echter geen uitvoerbare titel en zal zich daartoe vooreerst tot de bevoegde rechter moeten wenden. Die rechter zal beslissen of de kosten ten laste van de failliete boedel of ten laste van de verzoekende partijen vallen. Bovendien verandert het faillissement van de NV Servi-Lab niets aan de eventuele aansprakelijkheid van de verzoekende partij in de eerste zaak, noch aan de gebeurlijke persoonlijke aansprakelijkheid van de verzoeker in de tweede zaak of zijn aansprakelijkheid als gedelegeerd bestuurder van de verzoekende partij in de eerste zaak.

Het zesde middel is niet gegrond.

G. Zevende middel

Standpunt van de partijen

32. De verzoekende partijen in beide zaken voeren in een zevende middel de schending aan van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek, doordat zij in de bestreden beslissingen als overtreder worden beschouwd, terwijl geen enkele fout in hunnen hoofde bewezen is.

33. De verwerende partij verwijst in haar memories van antwoord naar haar bespreking van de vorige middelen. Voorts stelt zij dat de foutvraag in het licht van de toepassing van artikel 37 van het afvalstoffendecreet niet aan de orde is, aangezien voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van die bepaling en de bestreden beslissingen bijgevolg wettig zijn.

34. De verzoekende partijen in beide zaken repliceren dat de bestreden beslissingen een rechtsgrond creëren om nadien de kosten verbonden aan de ambtshalve verwijdering van de afvalstoffen terug te vorderen en dat de vraag naar de fout in de zin van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek dus wel degelijk aan de orde is. Zij stellen voorts niet te begrijpen waarom de verwerende partij geen beslissing heeft genomen lastens de NV Servi-Lab.

35. In hun laatste memorie argumenteren de verzoekende partijen dat de Raad van State bevoegd is om te oordelen of de bestreden beslissingen de wet schenden, met inbegrip van het burgerlijk wetboek, het gerechtelijk wetboek en de algemene rechtsbeginselen. Zij zijn van mening dat de verwerende partij moet bewijzen dat zij een overtreding, zijnde een fout in de zin van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek, hebben begaan.

Beoordeling

36. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in beide zaken aanvoeren, blijkt uit de bestreden beslissingen niet dat zij een fout hebben begaan. Bovendien is de Raad van State niet bevoegd om na te gaan of de verwerende partij in de bestreden beslissingen een fout in de zin van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek aantoont.

Het zevende middel is niet ontvankelijk.

H. Achtste middel

Standpunt van de partijen

37. In een achtste middel voeren de verzoekende partijen in beide zaken de schending aan van artikel 5 van het strafwetboek. De verzoekende partij in de eerste zaak stelt dat niet bewezen is dat zij de zwaarste fout heeft begaan en niet de gedelegeerd bestuurder. De verzoeker in de tweede zaak stelt dat niet bewezen is dat hij de zwaarste fout heeft begaan en niet de inmiddels failliete NV Servi-Lab.

38. De verwerende partij verwijst in haar memories van antwoord naar haar bespreking van het zevende middel en wijst er op dat bij het nemen van een veiligheidsmaatregel zoals voorzien in artikel 37 van het afvalstoffendecreet artikel 5 van het strafwetboek niet van toepassing is.

39. De verzoekende partijen in beide zaken stellen in hun laatste memorie dat het feit dat zij als overtreders worden aangemerkt ook gevolgen heeft op strafrechtelijk vlak.

Beoordeling

40. Enkel de strafrechter, indien hij gevat wordt in een procedure die verband houdt met de bestreden beslissingen, kan oordelen over de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de verzoekende partijen. Hij is daarbij niet gebonden door deze beslissingen. De verzoekende partijen verduidelijken niet waarom de aansprakelijkheid op grond van artikel 37 van het afvalstoffendecreet zou samenvallen met de eventuele strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

Het achtste middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de beroepen.

2. De verzoekende partijen in beide zaken worden verwezen in de kosten van de gevoegde beroepen tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, ieder voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien februari tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,

bijgestaan door

Yves Depoorter,	toegevoegd griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Yves Depoorter	**Luc Hellin**